

co ma istotne znaczenie z punktu widzenia miejsc kierowania akcji promocyjnych,

- określić kluczowe warunki powodzenia danej oferty. Spośród czynników decydujących o powodzeniu istotne jest (w miarę możliwości) określenie: co w przypadku danej oferty jest najważniejsze: cena ?, pogoda ?, promocja i informacja ?, unikatowość oferty ?

Lista proponowanych produktów turystycznych może być bardzo szeroka. W szczególności są to - lub mogą być - następujące, przykładowe produkty turystyczne (tabela 1.).

Tabela 1. Przykładowe oferty produktów turystycznych w mieście i gminie Koronowo

L.p.	Produkt turystyczny (organizator, program, warunki uczestnictwa, termin, cena)	Rynek turystyczny – Odbiorcy	Uwagi
1.	Pokaz „Bitwa pod Koronowem” <u>Organizator:</u> Urząd Miasta i Gminy Koronowo, lokalna organizacja turystyczna (po utworzeniu) <u>Program:</u> impreza całodniowa wg wzoru z imprez – Grunwald i Płowce, pokaz główny, imprezy towarzyszące <u>Warunki uczestnictwa:</u> brak <u>Termin:</u> corocznie 10 październik (lub w sierpniu) <u>Cena:</u> uczestnictwo w pokazie bezpłatne, płatne uczestnictwo w większości imprez towarzyszących	➤ mieszkańcy Polski ➤ turyści polscy i zagraniczni przebywający w regionie lub przejeżdżający przez okolice Koronowa (ruch tranzytowy) ➤ uczestnicy podobnych imprez (Grunwald, Płowce)	Kluczowe znaczenie (poza samym pokazem) ma organizacja imprez towarzyszących – w nawiązaniu do produktów turystycznych związanych z marką „Zalew Koronowski”
2.	Rejsy pasażerskie małymi statkami po Zalewie Koronowskim <u>Organizator:</u> inwestorzy prywatni, lokalna organizacja turystyczna (po utworzeniu) <u>Program:</u> rejsy o różnym czasie trwania, np. spacerowe godzinne, całodniowe – z programem uzupełniającym, np. zwiedzanie ośrodka w Krówce Leśnej, imprezy towarzyszące (np. podczas postoju ognisko na polanie leśnej) <u>Warunki uczestnictwa:</u> brak <u>Termin:</u> kwiecień - październik <u>Cena:</u> wg kalkulacji przewoźnika	➤ turyści polscy i zagraniczni przebywający w regionie lub przejeżdżający przez okolice Koronowa (ruch tranzytowy)	Ze względu na ustanowioną strefę ciszy warunkiem jest zgoda na wykorzystanie napędu motorowego. Docelowo możliwość wprowadzenia jednostek z napędem elektrycznym
3.	„Międzynarodowy festyn cysterski” <u>Organizator:</u> Urząd Miasta i Gminy Koronowo, lokalna organizacja turystyczna (po utworzeniu) <u>Program:</u> impreza całodniowa, imprezy towarzyszące <u>Warunki uczestnictwa:</u> brak <u>Termin:</u> corocznie	➤ mieszkańcy Polski ➤ turyści polscy i zagraniczni przebywający w regionie lub przejeżdżający przez okolice Koronowa (ruch tranzytowy) ➤ miłośnicy - uczestnicy	ściśła współpraca przy organizacji festynu z władzami kościelnymi

	Cena: uczestnictwo w festynie bezpłatne, płatne uczestnictwo w większości imprez towarzyszących	festynów cysterskich na całym świecie	
4.	Wycieczka szkolna <u>Organizator:</u> szkoła, biuro podróży <u>Program:</u> kilkugodzinne zwiedzanie Koronowa. Temat: historia średniowiecza, poznanie układu historycznego miasta <u>Warunki uczestnictwa:</u> brak <u>Termin:</u> cały rok <u>Cena:</u> wg kalkulacji organizatora, płatne uczestnictwo w imprezach towarzyszących	➤ dzieci i młodzież szkolna	2 warianty: 1) bez noclegu. 2) z noclegiem w Koronowie lub w obiektach noclegowych na terenie gminy
5.	Caloroczne wędrówki konne <u>Organizator:</u> zrzeszenie właścicieli baz i ośrodków turystyki konnej <u>Program:</u> wędrówki całodienne, kilkudniowe z noclegami w bazach i ośrodkach jazdy konnej, uczestnictwo w imprezach towarzyszących <u>Warunki uczestnictwa:</u> umiejętność jazdy konnej <u>Termin:</u> cały rok <u>Cena:</u> wg kalkulacji organizatorów wędrówek, płatne uczestnictwo w imprezach towarzyszących	➤ miłośnicy jazdy konnej	Konieczność organizacji (opracowanie koncepcji funkcjonowania i wytyczenie trasy) szlaku konnego na terenie gminy (i w sąsiedztwie). Współpraca poszczególnych ośrodków jazdy konnej
6.	Wodny obóz wędrówny szlakiem Jezior Byszewskich i Brdy <u>Organizator:</u> PTTK, PTSM, właściciele gospodarstw agroturystycznych, gestorzy ośrodków turystyki wodnej <u>Program:</u> (12 dni), nauka pływania kajakiem, wędrówka wodna połączona ze zwiedzaniem (do południa spływ; po południu zwiedzanie, wieczorem ognisko), od siódmego dnia podróż po Brdzie (jeden dzień wędrówka piesza po lasach wokół Zalewu - połączona z podchodami; wizyta w Koronowie - zwiedzanie obiektów sakralnych i miasteczka), zakończenie spływu w okolicy Samociążka połączony z nadaniem certyfikatu. <u>Warunki uczestnictwa:</u> odpowiednie warunki zdrowotne <u>Termin:</u> kwiecień - wrzesień <u>Cena:</u> wg kalkulacji organizatorów wędrówek, płatne uczestnictwo w imprezach towarzyszących (w koszcie obozu lub oddzielnie)	➤ młodzież chcąc zdobyć umiejętność pływania kajakiem (średni standard zakwaterowania) ➤ młodzież z dużych miast (motywacja: kontakt z naturą, możliwość „ucieczki” od miasta, szkoły i rodziców)	Możliwość wykorzystania gospodarstw agroturystycznych, schronisk młodzieżowych, stanic wodnych, ośrodków czasowych; wyżywienie w miejscach zakwaterowania. Wypożyczalnia kajaków, sprzęt do transportu kajaków - na telefon. Dodatkowe usługi: możliwość korzystania z internetu w kwaterach
7.	Pobyty dla emerytów z wnukami w lasach nad Zalewem Koronowskim <u>Organizator:</u> właściciele gospodarstw	➤ emeryci z wnukami chcący pobyć z wnukami na łonie	Wymagany dobry standard zakwaterowania.

	agroturystycznych, gestorzy ośrodków wypoczynkowych <u>Program:</u> (2 dni): spacer po lesie - ścieżka przyrodniczo-edukacyjna, wspólne przygotowania do zabawy przy ognisku (małe inscenizacje, wspólne tańce, malowanie dekoracji, przygotowanie kostiumów). Wycieczka rowerowa do Koronowa, zwiedzanie miasteczka, wizyta w cukierni, zakup pamiątek, po południu pobyt w mini-zoo lub „legolandzie” albo park wodny (zjeżdżalnia, kąpiel w basenie). <u>Warunki uczestnictwa:</u> brak <u>Termin:</u> cały rok, ale głównie maj – wrzesień (wakacje w dowolne dni, poza wakacjami soboty i niedziele) <u>Cena:</u> wg kalkulacji organizatorów wędrowek, płatne uczestnictwo w imprezach towarzyszących	natury, głównie „młodzi” emeryci z wnukami do lat 12 z dużych miast, którym brakuje kontaktów z wnukami (szukają pretekstu by zabrać wnuki „do siebie”).	Kwatery: obiekty agroturystyczne i ośrodki czasowe (o średnim poziomie cen) - wyżywienie śniadania i kolacje w miejscach zakwaterowania: obiady w punktach małej gastronomii. Wypożyczalnia rowerów.
8.	Wycieczka - podróże szlakiem folkloru i potraw regionalnych <u>Organizator:</u> właściciele gospodarstw agroturystycznych, lokalna organizacja turystyczna (po utworzeniu) <u>Program:</u> przejazd bryczkami, na wozie z sianem (zimą sanie) po okolicy, wizyty w domach twórców ludowych (uczestnictwo w pokazach wyrobów rękodzieła, zakup pamiątek), obiad (składający się z potraw regionalnych) w jednym z gospodarstw agroturystycznych (poznanie receptur potraw i możliwość zakupu przetworów). Przejazd do Starego Jasińca (z krótkimi postojami w miejscach atrakcyjnych przyrodniczo) na wieczorną biesiadę (potrawy regionalne) w pobliżu ruin zamku, z ogniskiem, pieczeniem ziemniaków, udziałem miejscowego gawędziarza. <u>Warunki uczestnictwa:</u> brak <u>Termin:</u> cały rok <u>Cena:</u> wg kalkulacji organizatorów wycieczki, płatne uczestnictwo w imprezach towarzyszących	➤ mieszkańcy Bydgoszczy ➤ wypoczywający w domkach letniskowych nad Zalewem Koronowskim ➤ turyści polscy i zagraniczni przebywający w regionie lub przejeżdżający przez okolice Koronowa (ruch tranzytowy) zainteresowani: miejscowym folklorem, tradycyjną kuchnią regionalną, chcący dokonać zakupu pamiątek i/lub poznać tajniki wyrobów rękodzieła ludowego	W przypadku wycieczki 2-dniowej: udział w warsztatach rękodzielniczych (nauka wyplatania wikliny, wyrobów z siana, ze sznurka, haftu, podstawy malowania na szkle itp.- wykonanie przez uczestników własnego wyrobu), wizyta w gospodarstwie ekologicznym (możliwość zakupu produktów z gospodarstwa po cenach hurtowych), udział w lokalnej imprezie folklorystycznej (np. „Dzień Śliwki” w Strzelcach Dolnych), nocleg w gospodarstwie agroturystycznym w stodole na sianie
9.	Obóz „Szkoła przetrwania” <u>Organizator:</u> PTTK, lokalna organizacja turystyczna (po utworzeniu)	➤ młodzież chcąca przeżyć „prawdziwą przygodę” i „sprawdzić się” w trudnych	Wykorzystanie istniejącej w Koronowie strzelnicy sportowej, uzyskanie

	<u>Program</u>: 14 dniowy obóz sprawnościowy, na którym uczestnicy będą zdobywać lub pogłębiać wiedzę z zakresu: ratownictwa, terenoznawstwa, strzelania do celu, samoobrony – radzenia sobie w trudnych warunkach terenowych <u>Warunki uczestnictwa</u>: odpowiednie warunki zdrowotne <u>Termin</u>: cały rok <u>Cena</u>: wg kalkulacji organizatora, płatne korzystanie ze strzelnicy	warunkach	przez uczestników zaświadczenia o ukończeniu kursu z udzielania pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach, niezbędnego obecnie do otrzymania prawa jazdy
10.	Weekendowe pobyty osób starszych (emerytów) w gospodarstwie agroturystycznym <u>Organizator</u>: właściciele gospodarstw agroturystycznych, gestorzy ośrodków wypoczynkowych <u>Program</u>: domowa kolacja, wspólne biesiadowanie przy lampce domowego wina lub nalewki, pozwalające poznać się nawzajem i zawiązać ewentualną przyjaźń, zwiedzanie gospodarstwa i okolicy, spacer po lesie, wycieczka rowerowa, obiad z potrawą regionalną, krótka sjesta poobiednia w zaciszu i cieniu ogrodu, podwieczorek z kawą lub herbatą i domowym ciastem, przejażdżka konną bryczką i zwiedzanie dalszych okolic i godnych obejrzenia miejsc, kolacja przy ognisku z wspólnymi śpiewami biesiadnymi, zwiedzanie Koronowa, zakup pamiątek, udział w imprezie np. „Lato z piosenką” lub Festynie Wiejskim, niedzielny obiad, krótki wypoczynek poobiedni, pożegnanie-podwieczorek, upominki od gospodarzy (owoce sezonowe i warzywa - zaproszenie na następne wizyty). Dodatkowe atrakcje: suszenie grzybów lub wędzenie wyłowionych przez gości ryb. <u>Warunki uczestnictwa</u>: brak <u>Termin</u>: weekendy w ciągu całego roku <u>Cena</u>: wg kalkulacji organizatorów, płatne uczestnictwo w imprezach towarzyszących	➤ osoby samotne, emeryci, renciści szukający ciszy i spokoju na łonie natury ➤ osoby mało zamożne ale wymagające wygodnego zakwaterowania, dobrej regionalnej kuchni – na życzenie dietetycznej, opartej o produkty świeże wyprodukowane w gospodarstwie na naturalnych nawozach	Działania ze strony organizatorów: ➤ rozłożenie płatności za usługę na raty. ➤ upusty cenowe dla stałych gości. ➤ możliwość przyjazdu z własnym zwierzęciem (pies, kot). ➤ możliwość zakupu produktów z gospodarstwa (nabiał, owoce, warzywa). ➤ możliwość zakupu wyrobów rękodzielniczych (hafty, koszyki, rzeźby, obrazki na szkle malowane itp.).
11.	Weekendowe pobyty rodzin z dziećmi w gospodarstwie agroturystycznym <u>Organizator</u>: właściciele gospodarstw agroturystycznych, gestorzy ośrodków wypoczynkowych <u>Program</u>: kolacja - regionalne potrawy, dla dzieci młodszych (do lat 7) zabawy na placu zabaw z szalasek, huśtawkami, itp. dla	➤ średnio zamożni rodzice z dziećmi szukający możliwości wyżycia się dzieci, kontaktu z przyrodą, ze zwierzętami gospodarskimi, szukający aktywnego	Działania ze strony organizatorów: ➤ rozłożenie płatności za usługę na raty ➤ upusty cenowe dla dzieci i stałych gości

	dzieci starszych podglądanie prac gospodarskich, udział w pracach gospodarskich, zabawa ze zwierzętami, badminton, koszykówka, tenis stołowy. Rodzice współuczestniczą w zabawach dzieci. Po ułożeniu dzieci do snu, zasiadają wraz z gospodarzami do degustacji ich własnych nalewek i win, co pozwoli na łatwiejsze poznanie się rodzin. Po śniadaniu wyprawa na koniach w plener. Dzieci mniejsze z mamą siadają do bryczki i uczestniczą w zwiedzaniu okolicy, ścieżek przyrodniczo-edukacyjnych lub innych atrakcji jak podglądanie leśnych zwierząt. Dzieci starsze wraz z ojcem zdobywają sprawności w jeździe w siodle. Po południu spacer lub wyjazd rowerami nad jezioro, przejażdżki łódką lub rowerem wodnym, próba wędkowania, fotografowania ptaków, zwierząt itp. Po podwieczorku z domowym ciastem, zabawa w podchody, Indian, oraz przygotowania do wieczornego ogniska (wyprawa po kije do kielbasek), wspólne biesiadowania przy ognisku, zabawy, śpiewy. Wycieczka do Koronowa, zwiedzanie miasteczka, lodziarni, zakup pamiątek, korzystanie ze zjeżdżalni i innych atrakcji wodnych w Pieczyskach, zwiedzanie ruin zamku w Starym Jasińcu. Po obiedzie, dzieci bawią się ze zwierzętami, jesienią pomagają zrywać owoce, które zabiorą ze sobą do domu. Dodatkowa atrakcja: pieczone prosię na rożnie na specjalne życzenie. <u>Warunki uczestnictwa</u>: brak <u>Termin</u>: weekendy w ciągu całego roku <u>Cena</u>: wg kalkulacji organizatorów, płatne uczestnictwo w imprezach towarzyszących	wypoczynku na łonie natury	➤ możliwość przyjazdu z własnymi zwierzętami ➤ możliwość zakupu produktów z gospodarstwa ➤ możliwość zakupów wyrobów rękodzielniczych.
12.	Obóz integracyjny dla młodzieży niepełnosprawnej <u>Organizator</u>: lokalna organizacja turystyczna (po utworzeniu) <u>Program</u>: kilkudniowy pobyt obozowy <u>Warunki uczestnictwa</u>: wraz z osobami towarzyszącymi <u>Termin</u>: cały rok <u>Cena</u>: wg kalkulacji organizatora, płatne uczestnictwo w imprezach towarzyszących, dofinansowanie przez jednostki opieki nad osobami niepełnosprawnymi	➤ młodzież, w tym młodzież niepełnosprawna	wykorzystanie obiektów w pełni przystosowanych dla osób niepełnosprawnych
13.	„Koronowskie fotosafari”	➤ miłośnicy fotografii (i	Warunkiem powo-

	<u>Organizator</u>: lokalna organizacja turystyczna (po utworzeniu) we współpracy z biurem podróży <u>Program</u>: kilkudniowy pobyt w wybranym obiekcie noclegowym, codzienne warsztaty fotograficzne, konkurs na najlepsze fotografie przyrody, obiektów zabytkowych, portrety <u>Warunki uczestnictwa</u>: własny sprzęt fotograficzny <u>Termin</u>: cały rok, głównie wiosna, jesień i zima <u>Cena</u>: wg kalkulacji organizatora, płatne wykorzystanie specjalistycznego sprzętu fotograficznego (np. korzystanie z ciemni, specjalistycznej aparatury fotograficznej)	ich rodziny) z całej Polski zainteresowani fotografowaniem przyrody, obiektów zabytkowych, portretów ludzi, wydarzeń i zajęć miejscowej ludności (np. podczas prac gospodarskich)	dzenia jest ufundowanie przez władze lokalne - lub sponsorów - atrakcyjnych nagród (nagrody pieniężne lub np. w postaci wartościowego sprzętu fotograficznego) dla zwycięzców w poszczególnych kategoriach zdjęć.
14.	Kulig koronowski <u>Organizator</u>: lokalna organizacja turystyczna (po utworzeniu) we współpracy z biurem podróży oraz ośrodkami turystyki konnej <u>Program</u>: jednodniowy kulig wraz z licznymi atrakcjami: walki śnieżne, wyścigi zaprzęgów, biesiada myśliwska <u>Warunki uczestnictwa</u>: brak <u>Termin</u>: zima, przy odpowiednich warunkach śniegowych <u>Cena</u>: wg kalkulacji organizatorów	➤ miłośnicy zabawy i sportów na śniegu, głównie mieszkańcy Koronowa i Bydgoszczy	Impreza o znaczeniu regionalnym

Oprac. zespół: Hanna Hapka, Marek Nowacki, Jan Owsiak, Romana Przybyszewska-Gudelis, Janusz Sewerniak.
Ewa Zaniewska

3

6. Metody kształtowania, promocji i sprzedaży produktów turystycznych

6.1. Diagnoza stanu aktualnego

Jak już wcześniej zaznaczono, produkty turystyczne kształtowane mogą być zarówno przez poszczególne - jednostkowe - podmioty obsługi ruchu turystycznego, bądź przez wyspecjalizowane jednostki zajmujące się w sposób kompleksowy kształtowaniem, promocją i sprzedażą produktów turystycznych miasta i gminy Koronowo. W tym świetle należy postawić pytanie: gdzie ? i kto ? obecnie kształtuje produkty turystyczne miasta i gminy Koronowo ? Z obserwacji wynika, że w dotychczasowej praktyce są to pojedyncze podmioty gospodarcze tworzące i sprzedające własne produkty turystyczne. W szczególności wymienić tu należy gestorów takich istniejących elementów zagospodarowania jak: ośrodki wypoczynkowe, gospodarstwa agroturystyczne, pokoje gościnne, pensjonaty, pola namiotowe, campingi, ośrodki turystyki konnej, ośrodki żeglarskie i turystyki wodnej, obiekty gastronomiczne, obiekty sportowe i rekreacyjne, parkingi itp. W zdecydowanej

większości przypadków podmioty obsługi ruchu turystycznego działają w odosobnieniu. Niewątpliwie osłabia to nie tylko ich działania, ale także ogólny wizerunek oferty turystycznej miasta i gminy na rynku turystycznym. W praktyce turysta korzystający z usług jednego z w/w podmiotów nie ma najczęściej możliwości korzystania z ofert proponowanych przez innych organizatorów obsługi ruchu turystycznego tworzącego własny produkt turystyczny. Wniosek z przedstawionej diagnozy jest jednoznaczny: dotychczasowe działania w zakresie kształtowania, promocji i sprzedaży są rozdrobnione a tym samym mało skuteczne.

6.2. Kierunki działań

W przedstawionym świetle należy stwierdzić, że zdecydowana większość produktów turystycznych powinna być kształtowana – tak jak dotychczas – przez poszczególne podmioty bezpośrednio i pośrednio obsługi ruchu turystycznego. Istotne przekształcenia nastąpić powinny jednak w sferze koordynacji działań promocyjnych i sprzedaży produktów turystycznych (zwłaszcza pakietów). Na podstawie doświadczeń funkcjonowania światowego i polskiego rynku turystycznego można stwierdzić, że na terenie miasta i gminy Koronowo istnieje potrzeba powołania specjalnego podmiotu gospodarczego do pełnej obsługi ruchu turystycznego oraz prowadzenia całokształtu spraw związanych z rozwojem i funkcjonowaniem turystyki. Podmiot ten powinien ściśle współdziałać z poszczególnymi usługodawcami w mieście i regionie. Docelowo rolę koordynującą w w/w zakresie przejąć powinna

Koronowska Organizacja Turystyczna (KOT).

Należy podkreślić, że jednostka ta powinna wiązać i godzić interesy wszystkich partnerów uczestniczących w procesie rozwojowym zarówno sektora publicznego jak i prywatnego od początkowych działań animatorskich i stymulujących inicjatywy poprzez przejęcie strategii rozwojowej aż do sterowania jej realizacją. Jednostka może przyjąć różne formy organizacyjne, jak np.:

- spółka z o. o,
- konsorcjum,
- stowarzyszenie.

W przypadku spółki lub konsorcjum jednostka ta powinna być nastawiona na osiągnięcie zysku ze swej działalności, natomiast w przypadku stowarzyszenia jest możliwe korzystanie ze środków pomocowych np. na rozwój infrastruktury. Po kilku latach działalności stowarzyszenie może przekształcić się np. w spółkę.

Omawianą jednostkę powinny tworzyć podmioty gospodarcze, instytucje oraz osoby fizyczne zainteresowane rozwojem turystyki na terenie miasta i gminy Koronowo. W szczególności powinny to być następujące podmioty:

- urząd miasta i gminy,
- touroperatorzy i biura podróży,

- gestorzy bazy noclegowej i gastronomicznej,
- organizatorzy atrakcji turystycznych,
- firmy i przedsiębiorstwa funkcjonujące w regionie,
- osoby fizyczne.

Do głównych zadań w/w jednostki należeć powinny:

- obsługa ruchu turystycznego i rekreacyjnego w mieście i gminie Koronowo
- prowadzenie bazy danych z pełnym pakietem informacji oraz rezerwacji turystycznej
- promocja turystyczna miasta i gminy
- prowadzenie badań marketingowych
- monitorowanie zjawisk turystycznych
- prowadzenie działalności doradczej i szkoleniowej w zakresie turystyki
- tworzenie produktów turystycznych w mieście i w regionie
- zaprojektowanie i wdrożenie kanałów sprzedaży tych produktów
- zaprojektowanie i wdrożenie systemu rezerwacji i dystrybucji usług turystycznych
- współdziałanie z animatorami imprez
- przygotowywanie ofert inwestycyjnych i odpłatna ich promocja
- wspieranie ze środków własnych inwestycji turystycznych realizowanych na terenie miasta i gminy
- przyciąganie kapitałów krajowych i zagranicznych
- współdziałanie ze wszystkimi podmiotami funkcjonującymi w dziedzinie turystyki.

Koordynowane przez Koronowską Organizację Turystyczną wszelkie działania w kierunku rozwoju turystyki na terenie miasta i gminy Koronowo wyjaśniać powinny także na jakich rynkach należy prowadzić działania promocyjne zmierzające do sprzedaży produktów turystycznych miasta i gminy Koronowo? Odpowiedź w tym zakresie uzyskać można m. in. na podstawie monitorowania zjawisk turystycznych na terenie miasta i gminy.